

Girişimci gençlere öneriler:

GİRİŞİMCİLİK BİR YAŞAM TARZI

Gürsel KIZILASLAN (Bilim, Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı KOSGEB İstanbul Bölgeci Müdürü)

Öncelikle girişimci bir yaşam tarzı, bu nedenle girişimci olmayı istemek gerekiyor, bir şeyi istediğinizde bütün bir kainat da o istediğinizin hayalini bir şekilde olması için ele veriyor. İstemek bilimi yerine getirdikten sonra girişimciye tavsiyelerim şöyle:

1 HEDEF BELİRLEYİN: Çünkü hedefi olmayan gemiye rüzgâr bile yardım etmiyor.

2 FARKLI OLUN: Yenilikçi sıra dışı yaklaşımlarda bulunun, çünkü herkesin gittiği yoldan gittiğinizde siziz kaybolur, ancak yol olmayan yerde iz bırakırsınız.

3 ÇOK ÇALIŞIN: En güzel manzara en zor ve en yüksek tırmanışın sonuna doğru olur ve hiç kimse başarı merdivenlerini elleri cebinde tırmanmaz.

4 KADAR BAŞARISIZ SAYILMAYACAKSINIZ: Başarısızlık yere düşmek değil, ayağa kalkmayı reddetmektir. Kazanımlar hata yapmıyanlar değil asla vazgeçemeyenlerdir çıkar.

5 BAŞARISIZ OLUN: Başarısızlıktan korkular sınırlarımız olur, yüzleşin sınırlarınızla.

6 RİSK ALIN: En büyük risk, hiçbir risk almamak. Çünkü yüzleşmediğimiz korkular sınırlarımız olur, yüzleşin sınırlarınızla.

7 AŞK İLE YAPIN: Hayatın 1 numaralı kuralı: ne yaparsan yap aşk ile yap ve seni mutlu eden şeyi yap.

8 BAŞLAYIN: Fırsatlar kapılarını sonuna kadar açtığınızda arından gitmek için tereddüt etmeyin. Yola çıktığınızda yol da görünmeye başlar, evet uzun ve zorlu bir yolda ama kesinlikle yolculuğa değer.

Başlamak için en uygun zaman bilerseniz hiç başlayamayabilirsiniz. Mevlana'nın dediği gibi "Güzel günler sana gelmez, sen ona gitmezsin". Sımdı başla, su an bulunduğun yerden elindeki imkanlarla başla!

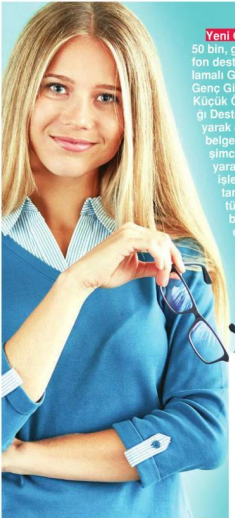
Fon desteği alamayacak kurum ve kuruluşlara başvuru yaparken sunma dikkat etmenizdir:

- **Başlık olun:** Yazılı veya sözlü başvuru- nuzun, detaylı ancak net ve anlaşılır bir şekilde hazırlayın.

- **Sunuma iyi hazırlanın:** Öncesinde bir başka kişiye sunumunuzu yapın.

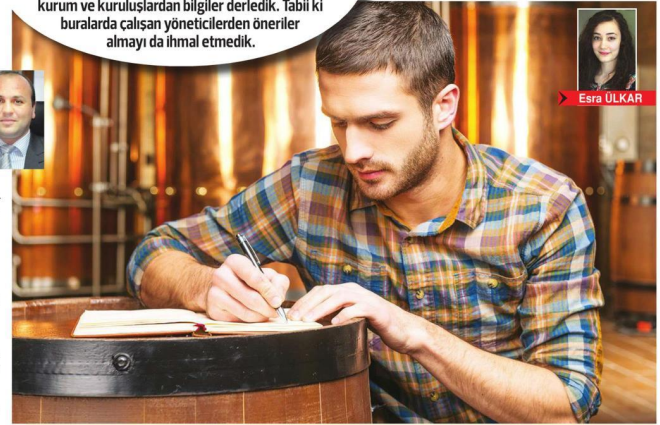
- **İş fikrinizi başkalarıyla paylaşın:** Çevrenizdeki tecrübeli insanlarla fikirlerinizi paylaşın ve yorumlarını dinleyin.

- **Projeinize inanın:** İnanmadığımız şeyde başkalarının da inandırılamazsınız.

ÇOK ÇALIŞIN RİSK ALIN AŞK İLE YAPIN!

Projeleğiniz sadece aklınızda kalmayın, hayata geçirin. Nasıl mı? Bunu yapmak isteyenler için bir müjdemiz var: "Girişimciler için kaynaklara ulaşmak kolaylaştı." Bir destek de bizden; sizin için, girişimci gençlere maddi kaynak sağlayacak kurum ve kuruluşlardan bilgiler derledik. Tabii ki buralarda çalışan yöneticilerden öneriler almayı da ihmal etmedik.

KAYNAKLARA ULAŞMAK ARTIK DAHA KOLAY

Cem DURAN (YTÜ Teknopark Genel Müdür Yardımcısı)

Girişimci gençlere ilk önerim, fikirlerini hayata geçirmeden önce bir 'startup' da staj yapmaları ya da çalışmaları. Kendilerinden önce aynı yollardan geçmiş birilerinin yanında kısa da olsa çalışmalarını öneririm. Bu onlar için çok faydalı olur. Buna göre fikirlerini revize edebilirler ya da iş planlarını kurarken karşılarına çıkacak problemlerle ilgili daha gerçekçi öngörülerde bulunabilirler. Projelerini hayata geçirme aşamasına geldiklerinde de bu fikri, konuyu ilgili kişilerle paylaşarak yorumlarını almalılarını öneririm. Bizim pozisyonumuzdaki kişiler, yıl içerisinde birçok iş

fikri duyuyor ve dinliyor, bazılarının da hayata geçirilmesini sağlıyor. Bu nedenle ilgili kişilerin fikirlerini almamaları önemli olduğunu düşünüyorum. Kuluçka desteği sağlayan birçok kurum var, bunların birinde şirket kurarak başlayabilirler. Sonrasında devlet desteklerinden yararlanmak için teknoparklar bünyesindeki Teknoloji Transfer Ofisleri (TTO) kendilerine ücretsiz danışmanlık sağlayacaktır. Bu sürede işlerini hayata geçirip biraz yol aldıkları sonra Türkiye'deki melek yatırımcılara ya da yatırımcı fonlarına başvurabilirler. Devlet destekleri dışında fonların sayısı Türkiye'de 30-40 civarında, hepsini ziyaret edip fikirlerini anlatabilirler. Bu kuruluşlar iş modelinizin çok girişimciye bakar. Girişimcinin daha önceki başarıları, yaptıkları, istediği dikkate

alınır. Buna göre başvurularını aktırdıkları iş modelinin ne kadarını hayata geçirebileceği değerlendirilir. Bu nedenle girişimcinin kendisi de iş modeli kadar önemli. İş modelinin ait olduğu sektör ilgili tüm ayrıntılar ve rakipleri çok iyi bilmesi ve incelemesi beklenir. Kısacası Türkiye'de girişimciler için kaynaklara ulaşmak çok kolaylaşmış, eğer iyi bir ekibiniz ve fikriniz varsa birleştirebilirsiniz muhakkak çekersiniz. Şunu da söylemek isterim, bir girişim için fon bulmak başarısız olmanın kanıtı olmadığı gibi bulmamak da başarısızlık göstergesi değil. Bununla ilgili Türkiye'de birçok örnek girişimci var. Milyon dolar seviyesinde yatırım alıp da ikinci yılı bitiremeyen birçok girişimci sayabiliriz ya da yatırım almamış ama sağmen büyük başarılar elde etmiş olanlar da bulunuyor.

MOTİVASYON VE ÖZGÜVENİNİZİ YÜKSEK TUTUN

Enelci BANCAN (İstanbul Sanayi Odası Yönetim Kurulu Başkanı)

Ekonominin geleceğinde hükümetlerden bürokrasiye, sanayiden hizmet sektörüne kadar her kesime büyük görev düşüyor. Fakat girişimci hiç kuşku yok ki ekonomideki olumlu anlamda en büyük kırılmayı yapabilecek ve olumsuz döngüleri tersine çevirebilecek önemli itici güçlerdir. Bu nedenle Türkiye genç girişimcilerden çok şey bekliyor. Bunu karşılamak noktasında, girişimci potansiyeli açısından hiç de fakir bir ülke değiliz. Araştırmalar Türkiye'nin genç nüfusunun yanında, girişimcilik ve istekli nüfusa da barındırdığını ortaya koyuyor. Rakamlar bugün Türkiye'de işgücüne katılmaya hazır 15-25 yaş arasındaki her iki gençimizden birinin kendisi işini kurmak istediğini gösteriyor. Sanayiciler olarak bu istek ve motivasyonu desteklemek için her keske sorumluluk düşüğünün farkındayız.

'200 BİN TL DEĞERİNDE ÖDÜL VERDİK'

Girişimcilik konusunu yarınlarımız için hayati bir öneme sahip olduğu bilincinden hareketle İTÜ ARI Teknokent ile birlikte, öncü nitelik taşıyan stratejik bir işbirliğine imza attık. Türkiye ekonomisinin verimliliği ve sürdürülebilir büyümesine katkı sağlayacak teknoloji tabanlı girişimcileri desteklemeyi amaçlayan bu işbirliği, İTÜ Keirdek Girişimcilik Ekosistemi çatısı altında hayata geçti. 2015 yılı İTÜ Keirdek Girişimci Başvuru Alımını değerlendirilmesinde odama üyesi sanayicilerimizin de jüri üyesi olduğu süreç, 14 Kasım 2015'te gerçekleştirilen İTÜ Keirdek'in 'BigBang' büyük finali ile devam etti. Finalde belirlenen iki girişimci projesi, odamız tarafından toplam 200 bin TL değerinde '200 Geleceğin Sanayicisi Büyük Ödülü'ni verdi. Üniversite-sanayi işbirliği kapsamında yürüttüğümüz bir başka model de girişimcilik ekosistemi açısından örnek teşkil eden '200 KOZA Modeli'. Bu program girişimcilerin en çok ihtiyaç duydukları konuların bir olan yaratıcı fikirlerini üretici, sanayici ile buluşturmasını sağlıyor. Girişimciler böylece üretimi ve fabrika ortamını deneyimleme fırsatını yanı sıra, sanayicilerimizin tecrübeleri ve yönlendirmeleri ile yaratıcı fikirlerini minimum riskle hayata geçirme fırsatı ediyor. 'Sanayici Adnaner' adı verilen destek sistematiğiyle odamız üyesi deneyimli ve bilgili sanayicilerimiz, yolunu bulmaya çalışan gençlere adeta fener tutuyor. Odamızın girişimcilik konusuna verdiği önem ve girişimciliğin ülkemizde kurumsallaşmasına katkı sağlayan öncü kuruluşlardan biri olma hedefi doğrultusunda bu komadaki çalışmaları önümüzdeki dönemlerde de artarak devam edecek.

Girişimcilerin, özellikle iş alanlarındaki trendleri takip etmelerini önemsiyoruz. Genç girişimci, özgüvenlerini ve motivasyonlarını yüksek tutmalı. Biz sanayiciler de tecrübelerimizle onlara yol gösterici olacağız. Biz de zaten buna yapmaya çalışıyoruz.

BİLİM, SANAYİ VE TEKNOLOJİ BAKANLIĞI

Teknoloji Sermaye Desteği ile, yeni ve yenilikçi iş fikirleri olan genç girişimcilerin fikirlerini katma değer ve nitelikli talebdan yararlanma potansiyeli yüksek teşebbüslere dönüştürebilmeleri için keirdek sermaye sağlanarak desteklenmesi amaçlanıyor. Destekleme süresi 12 ay, en fazla destek miktarı ise 100 bin TL. Başvurmak için bakanlığın hazırladığı standart iş planı dosyası eksiksiz doldurulup bir CD'ye yüklenerek bakanlığa iletilmelidir. Girişimci, tek bir iş fikriyle gerçek kişi olarak başvuru yapabilir. Güzel kişisel başvuru değerlendirilir. Daha önce destek almamış başvurularıdır. Ayrıntılı için bakanlığın sitesinin incelemesinde yarar var.

TOBB GENÇ GİRİŞİMCİLER KURULU

Türkiye Odalar ve Borsalar Birliği (TOBB) Genç Girişimci Kurulu üyeleri, lider konumunda olan iş insanları, profesyonel yöneticiler, girişimcilik konusunda çalışan akademisyenler ile bu sahada faaliyet yürüten sivil toplum kuruluşu yöneticilerinden ve girişimciliği destekleyen kamu kurum, kuruluşu temsilcilerinden oluşuyor. 8 bin 341 üyesi bulunan kurul, iş kurmayı düşünenlere kuruluş ve sürdürme süreçlerinde ihtiyaçları olacak temel bilgileri vermek ve yönlendirmek amacıyla girişimcilik eğitimleri düzenliyor. Yenilikler ve iş yapma ile ilgili konular hakkında bilgi vermek amacıyla seminer, panelier veriyor. Girişimcilerin sorunlarına çözüm bulmaya çalışıyor. Türk ekonomisinin gelişmesine katkıda bulunacak sektörlerde girişimde bulunulmasını yardımcı olacak tedbirleri belirleyerek, bu sektörlerde girişimciyi yönlendiriyor. Genç Girişimciler için 40 yaş altı sınırlı bulunuyor.

Başvurabileceğiniz birkaç yer

KOSGEB DESTEKLERİ

Yeni Girişimci Desteği: Geri ödemesiz 50 bin, geri ödemesiz 100 bin TL'ye kadar fon desteği sağlanıyor. Bundan Uyumlu Girişimcilik Eğitimi'ni, KOSGEB Genç Girişimci Geliştirme Programı'ni, Küçük Ölçekli İşletme Kurma Danışmanlığı Desteği (KOD) Programı'ni tamamlayarak eğitime veya programa katıldığını belgeleyen ve işletmesini kuran girişimci, İSGEM'de yer alan işletmeler yararlanabilir. Ayrıca, basırcıca işletmelerin Türk Ticaret Kanunu'nda tanımlı gerçek veya tüzel kişi statüsünde kurulması ve girişimcinin başvuru tarihi itibarıyla; son bir yılda aynı faaliyet konusunda vergi mükellefiyetinin bulunmaması, mevcutta kendisine ait gerçek kişi statüsünde başka bir işletmesinin olmaması, tüzel kişi statüsünde kurulmuş herhangi bir işletmede yüzde 50'den fazla ortaklığının olmaması, başka bir işletme/kurum/

kuruluşta SGK hükümlerine tabi olarak çalışmaması gerekiyor.

Ar-Ge İnovasyon Desteği Programı:

Fon desteğini geri ödemesiz toplam yaklaşık 1 milyon 287 bin, geri ödemesiz ise 800 bin TL tutucası bulunuyor. Amac, bilim ve teknolojiye dayalı yeni fikir ve buluşlara sahip KOBİ ve girişimcilerin geliştirilmesi, teknoloji fikirlerine sahip teknoloji-girişimcilerin desteklenmesi, KOBİ'lerde Ar-Ge bilincinin yaygınlaştırılması ve artırılması, mevcut Ar-Ge desteklerinin geliştirilmesi, inovatif faaliyetlerin desteklenmesi. Ar-Ge ve İnovasyon projelerinin ticarileştirilmesi ve endüstriyel uygulamaya yönelik destek mekanizmalarına ihtiyaç duyulması. Bu program için en çok 24 ay süre veriliyor. KOSGEB'in KOBİ'lerde Ar-Ge bilincinin yaygınlaştırılması amaçlayan Endüstriyel Uygulama Programı da bulunuyor.

İTÜ KEİRDEK

İTÜ ARI Teknokent bünyesinde 5'inci yılına giren 'Erken Aşama Kuluçka Merkezi İTÜ Keirdek' ticarileştirilebilir bir teknoloji fikri ya da projesi olan girişimcilere, teknoloji şirketlerini kurup, geliştirmelerine olanak tanıyacak şekilde destek sağlıyor. Girişimcilerle ofis, laboratuvar, prototip fonu, eğitim, mentörlük, yatırımcı buluşmaları gibi imkanlar veriliyor. 2015'te İTÜ Keirdek destekleri arasında TÜBİTAK, Otomotiv İnovasyon Birliği ile İstanbul Sanayi Odası da katıldı.

YTÜ TEKNO PARK

Bir fon bulunmama da YTÜ bünyesindeki kuluçka merkezleriyle girişimci gençler destekleniyor. 750 m'olan merkezde 100'den fazla girişimciye bir ofis veriliyor. Kira alınmıyor, elektrik, su ve internet giderleri sağlanıyor. Gençlere mentörlük yapıyor ve fikirlerini hayata geçirmeleri ya da ticarileştirmeleri için destek oluyorum. Ayrıca 400 m' prototip atölyesinde, bir buluş fikri olan girişimcilerin fikirleri prototip haline getiriliyor. Testite, torna, matkap, freze, 3d printer gibi birçok ekipman ve bunları kullanmak için bir teknisyen bulunuyor. Bu hizmetler girişimcilere ücretsiz sunuluyor.

Sanayide iyileşme devam ediyor

EKONOMİK büyümenin öncü göstergesi olan imalat sanayi performansında en hızlı ve güvenilir referans kabul edilen **Istanbul Sanayi Odası (ISO)** Türkiye ve İstanbul İmalat PMI (Satın Alma Yöneticileri Endeksi) anketlerinin Ocak 2016 dönemi sonuçları açıklandı. Buna göre **Istanbul Sanayi Odası** Türkiye İmalat PMI verisi, ocak ayında kritik eşik değer 50'nin üzerinde kalarak faaliyet koşullarındaki iyileşmenin devam ettiğine işaret etti.

Aralık ayında 52,2 değeriyle son 13 ayın en yüksek değerine ulaşan PMI endeksi, ocak ayında 50,9'a gerileyerek imalat sektöründeki büyüme hızının yavaşladığını gösterdi. Böylelikle PMI, son üç aydır üst üste pozitif bölgede ölçüldü. Üretim, yeni siparişler, istihdam ve girdi stokları alt endeksleri PMI endeksini olumlu yönde etkilerken tedarikçilerin teslim süresi genel olarak nötr düzeyde kaldı. Markit Kıdemli Ekonomisti Trevor Balchin "Türk imalatçıları 2016'ya geçen yılın başına kıyasla daha iyi giriş yaptı. Yeni iş hacmindeki büyüme hızının yavaşlaması imalat sanayi sektörünün yakın geleceğe ilişkin performansı konusunda şüphe oluşturdu. Türk Lirası'nın yeniden zayıflaması firmaların girdi maliyetleri üzerinde yukarı yönlü baskı oluşturdu" dedi.